

Către: doamna Victoria MUNTEAN
*Directoarea Centrului Național pentru Protecția
Datelor cu Caracter Personal*

Nr. 113-26/SD din 27 Octombrie 2026

Ref.: Clarificarea aplicării procedurii de investigație și a regimului tranzitoriu

Stimată doamnă Directoare,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea Centrului, pe parcursul întregului proces de consultare a noului cadru legislativ aferent datelor cu caracter personal, care a intrat în vigoare la data de 23 august 2026.

Totodată, de către membrii Asociației au fost identificate unele neclarități aferente procedurii de aplicare a Legii nr. 195/2024 și a Regulamentului privind efectuarea investigației, aprobat prin Ordinul CNPDCP nr. 48 din 09 septembrie 2026. Dificultățile semnalate privesc predictibilitatea procedurii, legea aplicabilă faptelor anterioare, examinarea notificărilor de securitate și disponibilitatea îndrumării preventive.

1 Predictibilitatea procedurii și exercitarea drepturilor operatorului

Noua lege, în vigoare din 23 august 2026, și regulamentul prevăd deja etapele investigației, drepturile participanților, termenele și contestarea. Considerăm necesare instrucțiuni practice și completări punctuale care să asigure aplicarea uniformă a acestor garanții, în special în sectoarele supuse mai multor regimuri de supraveghere.

Considerăm necesar elaborarea unui ghid procedural cu modele de acte, indicarea operațiunilor și perioadelor investigate, formalizarea motivată a extinderii obiectului și acces securizat la dosar. Solicitățile de informații trebuie adaptate volumului documentelor, potrivit art. 82 alin. (2) și pct. 25 din regulament: minimum cinci zile lucrătoare, cu prelungirea motivată deja prevăzută. Pentru dosare complexe, propunem clarificarea posibilității unui termen rezonabil mai lung și a furnizării documentelor în etape.

De asemenea, se impune necesitatea și a unei evidențe și comunicarea prelungirilor și suspendărilor, în limitele art. 81 alin. (25), precum și explicarea raportului dintre legea specială, Codul administrativ și Legea nr. 131/2012. Confidențialitatea datelor și proporționalitatea solicitărilor trebuie asigurate pe tot parcursul investigației.

2 Legea aplicabilă faptelor anterioare și sancțiunile tranzitorii

Art. 90 alin. (6) reglementează plângerile depuse înainte de 23 august 2026, iar alin. (7) privește cauzele civile și de contencios administrativ. Sunt necesare clarificări distincte pentru fapte anterioare sesizate ulterior, investigații din oficiu aflate în curs, încălcări continue și decizii emise anterior, inclusiv cele contestate.

Prin urmare, este imperios de important și indicarea, pentru fiecare scenariu, a legii materiale, procedurii, prescripției și căii de atac, cu respectarea neretroactivității și a legii sancționatorii mai favorabile, atunci când este incidentă. Abrogarea art. 74¹–74³ și art. 423⁴ din Codul contravențional necesită delimitarea efectelor sale asupra cauzelor anterioare.

Pentru art. 90 alin. (4), considerăm necesar precizarea datei relevante pentru aplicarea a 10%, 40% și 100% din quantumul final al amenzii, respectiv în primul, al doilea și din al treilea an, inclusiv în cauze care traversează aceste intervale. Decizia trebuie să explice aplicarea legii în timp și calculul sancțiunii. Eventualele lacune materiale trebuie soluționate legislativ.

3 Notificarea incidentului și delimitarea investigației

Articolul 33 și articolul 81 alin. (3) lit. a) permit ca notificarea obligatorie a unei încălcări de securitate să determine o investigație din oficiu. Regulamentul prevede motivarea autosesizării și arată că inițierea investigației nu constată comiterea încălcării. Operatorii au nevoie de criterii clare pentru trecerea de la examinarea notificării la verificarea conformității.

Prin urmare, se necesită publicarea criteriilor de evaluare: riscul pentru persoanele vizate, natura și amploarea incidentului, măsurile de limitare a efectelor și indiciile de neconformare. Obiectul investigației trebuie delimitat la operațiunile și obligațiile relevante; extinderea la alte prelucrări trebuie

motivată și comunicată. Notificarea nu dovedește, prin ea însăși, culpa operatorului și nu trebuie să determine automat o verificare generală.

4 Îndrumare preventivă și apărare înainte de decizia finală

Companiile au nevoie de clarificări înainte de inițierea investigației, pentru a documenta deciziile privind riscul, notificarea și securitatea. Astfel, ar fi util și binevenit un mecanism public de întrebări și răspunsuri, cu versiuni date și exemple sectoriale anonimizate, precum și un traseu practic pentru consultarea prealabilă de la art. 36, distinctă de îndrumarea generală.

În cursul procedurii, propunem discuții tehnice consemnate în dosar. Pentru exercitarea celor 30 de zile de obiecții prevăzute la art. 81 alin. (23), considerăm necesar comunicarea constatărilor, probelor accesibile și calculului sancțiunii. Decizia motivată, potrivit art. 84, trebuie să răspundă argumentelor materiale ale operatorului, iar rezumatele publicate să explice raționamentul aplicat, cu protejarea informațiilor confidențiale.

Acele comunicate trebuie să indice calea și termenul de contestare aplicabile, ținând cont de contestarea directă în instanță, fără procedură prealabilă, conform art. 73. Cererile de clarificare și discuțiile tehnice nu suspendă automat termenul judiciar.

5 Acreditarea organismelor de certificare și aplicarea mecanismelor de certificare

Legea nr. 195/2024 consacră mecanismul certificării ca instrument de demonstrare a conformității, însă, până la aprobarea cerințelor privind acreditarea organismelor de certificare și desemnarea entităților competente, operatorii și persoanele împuternicite se află într-o situație de incertitudine juridică. În lipsa unor reguli clare, nu este posibilă valorificarea practică a mecanismelor de certificare prevăzute de lege.

Prin urmare, considerăm necesară publicarea unui calendar orientativ privind elaborarea și aprobarea cerințelor de acreditare a organismelor de certificare, precum și clarificarea regimului aplicabil în perioada tranzitorie. Totodată, apreciem oportună emiterea unor îndrumări privind valoarea probatorie a certificărilor sau evaluărilor de conformitate realizate în baza standardelor recunoscute internațional până la operaționalizarea mecanismului național de certificare.

6 Actualizarea formularului privind supravegherea video și asigurarea conformității documentației

Intrarea în vigoare a noului cadru normativ privind protecția datelor cu caracter personal determină necesitatea revizuirii documentației și formularelor-model publicate anterior de către autoritate. În acest context, membrii comunității de afaceri au semnalat necesitatea actualizării formularului privind supravegherea video, astfel încât acesta să reflecte cerințele Legii nr. 195/2024, terminologia actuală și obligativitățile aplicabile operatorilor.

Considerăm utilă publicarea unei versiuni actualizate a formularului, însoțită de explicații practice privind situațiile în care acesta poate fi utilizat, informațiile minime care trebuie furnizate persoanelor vizate, temeiurile juridice relevante și măsurile tehnice și organizatorice recomandate. De asemenea, apreciem necesară clarificarea statutului formularelor și ghidurilor elaborate anterior intrării în vigoare a noii legislații, inclusiv măsura în care acestea rămân aplicabile sau urmează a fi înlocuite prin documente noi.

7 Criterii de prioritizare a investigațiilor

Pentru a facilita înțelegerea modului în care sunt stabilite prioritățile de supraveghere în exercitarea competențelor prevăzute la art. 59 și 60 din Legea nr. 195/2024, considerăm utilă publicarea unor criterii orientative de prioritizare a plângerilor, a investigațiilor din oficiu și a auditurilor sectoriale. Acestea ar putea reflecta factori precum riscul pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate, numărul persoanelor afectate, natura datelor prelucrate și caracterul repetitiv sau sistemic al presupusei încălcări. Considerăm că o astfel de inițiativă contribuie la susținerea transparenței și a coerenței activității de supraveghere, fără a limita flexibilitatea autorității de supraveghere în evaluarea circumstanțelor fiecărui caz.

8 Orientări privind individualizarea sancțiunilor

În vederea promovării unei aplicări previzibile și proporționale a regimului sancționator instituit prin Legea nr. 195/2024, propunem elaborarea unor orientări privind aplicarea criteriilor de individualizare a sancțiunilor prevăzute la art. 87. Acestea ar putea detalia, cu titlu orientativ, modul de apreciere a circumstanțelor agravante și atenuante, ponderea notificării prompte a incidentelor de securitate, a cooperării operatorului în cursul procedurii și a măsurilor voluntare de remediere, precum și exemple

practice privind aplicarea avertismentului, a măsurilor corective și a amenzii. Precizăm că nu se solicită exonerarea automată a operatorului care notifică un incident, ci luarea în considerare a conduitei sale la stabilirea sancțiunii. Astfel de orientări ar facilita o mai bună înțelegere a factorilor care influențează individualizarea sancțiunilor, păstrând totodată posibilitatea evaluării circumstanțelor specifice fiecărui caz.

9. Suplimentar, propunem următoarele:

- 1) elaborarea unui ghid practic privind notificarea încălcărilor de securitate, inclusiv exemple de situații care impun notificarea și cazuri în care aceasta nu este necesară;
- 2) publicarea unor îndrumări privind realizarea testului de interes legitim, inclusiv modele orientative sau exemple, ar fi binevenite;
- 3) publicarea unor recomandări practice privind gestionarea solicitărilor de exercitare a drepturilor persoanelor vizate, inclusiv exemple referitoare la aplicarea excepțiilor și limitărilor prevăzute de lege, în vederea asigurării unei practici uniforme;
- 4) emiterea unor clarificări privind transferurile de date cu caracter personal către state terțe și utilizarea furnizorilor internaționali de servicii, inclusiv exemple practice privind măsurile de protecție adecvate și documentația necesară pentru demonstrarea conformității.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Executor: Sandra DOLGHII
Email: sandra.dolghii@eba.md
Tel. 022 907025, 069949404